

Ennaltaehkäisyn työkalupakki

Rikosten, väkivallan ja järjestyshäiriöiden ennaltaehkäisyn,
puuttumisen ja torjunnan keinot

Ennaltaehkäisyyn ensimmäinen rintama: Lapset ja nuoret

- Lasten ja nuorten pahoinvointia sekä rikoksilla oireilua ehkäistään eri toimijoiden tekemällä työllä
 - Yhteiskunnallinen hyvinvointityö
 - Sosiaali- ja terveystalvelut
 - Varhaiskasvatus
 - Perusopetus
 - Aikuis- ja toiseen asteen koulutus
 - Nuorisotyö
 - TE-Palvelut
 - Poliisi
 - Rikosseuraamuslaitos
 - Interventio-ohjelmat

Lasten ja nuorten turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämisen tasot

- Voidaan jakaa kolmeen eri tasoon:
 - **Primääripreventio:** Toimia, joilla lisätään lasten ja nuorten hyvinvointia laaja-alaisesti väestön tasolla.
 - **Sekundääripreventio:** Toimia ja toimenpiteitä, joissa keskitytään lapsiin ja nuoriin jotka ovat jo alttiita mahdolliselle rikos- tai pahoinvointikierteen käynnistymiselle
 - **Tertiriääripreventio:** Toimia ja toimenpiteitä, joilla pyritään katkaisemaan jo olemassa oleva rikoskierre esimerkiksi vankilatuomion yhteydessä

Primääripreventio

Kuka, miten ja mitä?

Valtakunnallinen taso:

- Eri toimijoiden yhteistyö: Ministeriöt, valtiohallinto, päättäjät, korkeakoulut, turvallisuusviranomaiset, Euroopan unioni, kansainväliset verkostot
- Poliittinen päätöksenteko ja siihen vaikuttaminen:
 - **Segregaation ehkäisy**
 - Yhdenvertaisten palveluiden varmistaminen, taloudellinen kestävyys ja kilpailukyky
 - Tulonsiirrot, sosiaaliturva
 - Ulkopoliittikka: Rajapolitiikka, kansainväliset investoinnit
 - **Ennaltaehkäisevän työn poliittisen tason linjaaminen ja resurssien kohdentaminen**
 - ”Kovat keinot”/torjunta (turvallisuusviranomaiset, kriminaalipoliittikka, rangaistusten kiristäminen) vs. ”pehmeät keinot” (jalkautuva nuorisotyö, lähipoliisitoiminta, opetus- ja sivistystoimen tukeminen)
 - Turvallisuusviranomaisten resurssit
 - Turvallisuustyötä koskevat valtakunnalliset linjaukset
 - **Kansainvälinen yhteistyö**
 - Turvallisuusviranomaiset
 - Asiantuntijayhteistyö
 - Ylikansalliset järjestöt

Alueellinen taso

- Eri toimijoiden yhteistyö
 - Paikallisviranomaiset, kuntaverkostot, kaupungit, hyvinvointialueet, aluehallintovirastot, maakuntaliitot, järjestöt
 - Tietojen, hyvien käytänteiden ja tilannekuvan jako
- Segregaation ehkäisy
 - Kasvatus- ja sivistystoimen alueelliset ratkaisut (oppilaspaiikkojen määrittely)
 - Alueellisiin ja paikallisiin mielikuviin vaikuttaminen (viestintä)
 - Palveluiden saatavuus (hyvinvointialueet, kunnat)
 - Maaseutupolitiikka
 - Elinkeinoelämän kehitys ja investoinnit
- Alueelliset hankkeet ja yhteistyön muodot
 - Alueelliset verkostot
 - Järjestöjen tekemä työ

Paikallinen taso

- Eri toimijoiden yhteistyö
 - Paikallisviranomaiset, järjestöt, hyvinvointialueet, vapaaehtoistoimijat, kunnat/kaupungit (opetus- ja sivistystoimi, te-palvelut, kotouttamispalvelut, kulttuuri- ja liikuntapalvelut).
- Turvallisuussuunnittelu ja arjen ennakoiva turvallisuustyö
 - Hyvien väestösuhteiden edistäminen
 - Lähisuhdeväkivallan ehkäisy
 - Päihdetyö
 - Kasvatus- ja sivistystoimi
 - Kouluvalmentajat
 - Riittävä oppimisen- ja koulunkäynnin tuki
 - Resurssointi
 - Nuorisotyö
 - Jalkautuva nuorisotyö
 - Tiedonvaihto
 - Laillisuuskasvatus
 - Kaupunki- ja kuntasuunnittelu
 - Julkistentilojen kunnostus ja ylläpito

Sekundääripreventio

Kuka, miten ja mitä?

Valtakunnallinen ja alueellinen taso:

- Eri toimijoiden yhteistyö: Ministeriöt, valtiohallinto, päättäjät, korkeakoulut, turvallisuusviranomaiset, hyvinvointialueet, Euroopan unioni, kansainväliset verkostot
- Poliittinen päätöksenteko
 - Resurssien kohdentaminen
 - Toiminnan linjaaminen ja ohjaaminen
- Virastojen linjaukset
 - Hankkeiden käynnistäminen
 - Rahoituksen kohdentaminen
 - Toiminnan ohjaaminen ja koordinointi
- Tutkimustyö
 - Tutkimustyön linjaaminen ja ohjaaminen
 - Uusien mallien ja työkalujen kehittäminen
- Kansainvälinen tiedonvaihto
 - Uusien käytänteiden ja mallien jakaminen
 - Tilannekuva muodostaminen
 - Turvallisuusviranomaisten yhteistyö

Paikallinen taso:

- Eri toimijoiden yhteistyö: Paikallisviranomaiset, järjestöt, hyvinvointialueet, vapaaehtoistoimijat, kunnat/kaupungit (opetus- ja sivistystoimi, te-palvelut, kotouttamispalvelut, kulttuuri- ja liikuntapalvelut).
 - Ennakoiva tiedonvaihto
- Paikallisten kehityskulkujen havainnointi ja eteenpäin välittäminen
- Resurssien kohdentaminen
- Mallien ja työkalujen käyttöönotto
 - Interventio-ohjelmat
 - Muut yksilötuen muodot
 - Moniammatillinen yhteistyö
- Tilannekuvan ylläpito
- Turvallisuussuunnittelu ja arjen ennakoiva turvallisuustyö
 - Organisaatioturvallisuus
 - Hyvien väestösuhteiden edistäminen
 - Kriisinkestävyys ja varautuminen

Paikallinen taso:

- Käytännön toimet
 - Poliisin tehovalvonta
 - Lähi- ja koulupoliisitoiminta
 - Laillisuuskasvatus
 - Jalkautuva nuoristyö
 - Pitkäkestoisemmat palvelu- ja tukisuhteet lapsiin ja nuoriin (nuorisotyö, sosiaali- ja terveysterveystoimet).
 - Oppilaitosten toimet (Tukipäätökset, kurinpitokeinot ja turvaamistoimenpiteet)
- Vapaaehtois- ja järjestötyö
 - Urheiluseurat
 - Vanhempainyhdistykset

Tertiriääripreventio

Kuka, miten ja mitä?

Valtakunnallinen ja alueellinen taso:

- Eri toimijoiden yhteistyö: Ministeriöt, valtiohallinto, päättäjät, korkeakoulut, turvallisuusviranomaiset, Euroopan unioni, hyvinvointialueet, kansainväliset verkostot, tuomioistuimet.
- Poliittinen päätöksenteko
 - Resurssien kohdentaminen
 - Toiminnan linjaaminen
 - Kriminaalipolitiikka
 - Rangaistusten säätely
- Kansainvälinen ja valtakunnallinen viranomaisyhteistyö
 - Tulli
 - Poliisi
 - Kunnat
 - Sosiaali- ja terveysturvaviranomaiset

Paikallinen taso:

- Eri toimijoiden yhteistyö: Paikallisviranomaiset, järjestöt, hyvinvointialueet, vapaaehtoistoimijat, kunnat/kaupungit (opetus- ja sivistystoimi, te-palvelut, kotouttamispalvelut).
 - Rikostuomion jälkeinen tukitoiminta
 - Te- palvelut
- Työkalujen ja mallien käyttöönotto
 - Interventio-ohjelmat
 - Rikoskierteestä irtautumisohjelmat
- Järjestöjen tekemä työ
 - Yhteistyö erilaisten yhteisöjen kanssa
 - Vapaaehtoistyö
- Turvallisuussuunnittelu ja arjen ennakoiva turvallisuustyö
 - Organisaatioturvallisuus
 - Hyvien väestösuhteiden edistäminen
 - Kriisinkestävyys ja varautuminen

Mallit, työkalut, materiaalit ja toimet

Rikoksia ennaltaehkäisevän-, puuttuvan- ja torjuvan työn linjauksia

- **OM - Nuoriso- ja jengirikollisuuden ehkäiseminen** (Kansallinen nuoriso- ja jengirikollisuuden ennaltaehkäisemisen sekä torjumisen toimenpideohjelma) ([Toimenpideohjelma nuoriso- ja jengirikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi vuosille 2024–2027 – Valto](#))
- **SM - Väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennaltaehkäisy** (Kansallinen väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennaltaehkäisyn toimenpideohjelma) ([Kansallinen väkivaltaisen radikalisoitumisen ja väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyn ja torjunnan toimenpideohjelma 2024–2027 : Periaatepäätös 11.7.2024 – Valto](#)>)
- **OKM - valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma (VANUPO) 2024–2027** (<https://valtioneuvosto.fi/delegate/file/136085>)
- **OM – Järjestäytyneen rikollisuuden torjunta** (Periaatepäätös järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategiasta ja toimenpideohjelmasta vuosille 2025–2030) ([Valtioneuvoston periaatepäätös järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategiasta ja toimenpideohjelmasta vuosille 2025–2030](#))

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos: Verkkokoulutukset

- Verkkotalusta josta löytyy THL:n eri aiheisiin liittyviä verkkokouluja, jotka on suunnattu esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille ja kuntien johtaville viranhaltijoille
- Aiheet vaihtelevat monikulttuurillisesta asiakastyöstä radikalisoitumiseen ja päihdetyöhön
- Vaatii kirjautumisen
- Lisätietoa eri kurssikategorioista ja kirjautumisesta
 - [Etusivu | Verkkokoulut](#)

Oikeusministeriö: Yhdenvertaisuus.fi

- Materiaaleja ja lisätietoa yhdenvertaisuustyöstä, hyvien väestösuhteiden edistämisestä ja vihapuheen torjumisesta
- Etusivu:
 - [Etusivu | Yhdenvertaisuus.fi](#)
- Toimi ja vaikuta – Rasismin vastainen työ, vihatekojen vastainen työ, hyvät väestön suhteet
 - [Toimi ja vaikuta | Yhdenvertaisuus.fi](#)
- Aineistohaku
 - [Aineistoja | Yhdenvertaisuus.fi](#)

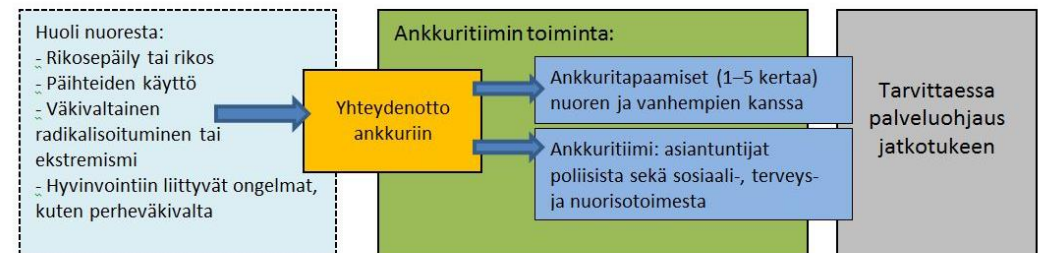
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos: RATTI-tukityökalu

- Tarkoitettu soTe- alan ammattilaisille työn tueksi
- Helpottaa ja auttaa:
 - Tunnistamaan ajankohtaiset radikalisoitumisen riskitekijät, jotta oikea-aikaisen tuen tarve voidaan arvioida.
 - Havaitsemaan tekijöitä, jotka luovat alttiutta radikalisoitumisen kehittymiselle
 - Tekijöitä, jotka voivat lisätä valmiutta ryhtyä ekstremistiseen toimintaan
- RATTI koostuu:
 - Yleisistä ohjeista, käsitteistöstä, kyselyosiosta ja keskusteluvinkeistä.
- Lisätietoa
 - [RATTI-tukityökalu radikalisoitumiseen liittyvän tuen tarpeen arviointiin – THL](#)
 - Käyttöohjeet: [RATTI-tukityökalun käyttöohjeet](#)

Ankkuritoiminta

- Moniammatillisen varhaisen puuttumisen ja ennaltaehkäisevän työn muoto
- Tavoitteena varhaisen vaiheen nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja rikosten ennalta ehkäiseminen. Paikallisesti ankkurit voivat toimia myös lähisuhde- ja perheväkivaltatehtävissä.
- Ankkuritoimintaa toteutetaan moniammatillisessa ankkuritiimissä. Mukana on asiantuntijoita poliisista, sosiaali-, terveys- ja nuorisotoimesta. Tiimin kokoonpano voi vaihdella tapauskohtaisesti

Ankkuriprosessi

Ankkuritoiminta lisätietoa:

- Ankkuri verkkosivu
 - [Ankkuritiimi apunasi | Ankkuritoiminta](#)
- Ankkuritoiminnan käsikirja
 - [Johdanto | Ankkuritoiminta](#)
- Ankkuritoiminta alueittain ja yhteydenotto
 - [Ankkuri - Ota yhteyttä! | Ankkuritoiminta](#)

Terveysten ja hyvinvoinninlaitos: Marak-moniammatillinen riskienarviointi

- Vakavan parisuhdeväkivallan riskinarvioinnin ja uhrin auttamisen moniammatillinen menetelmä
- Kokoaa alueella toimivat uhrin auttamiseksi työskentelevät viranomaiset ja järjestöt yhteen ja koordinoi uhrille annettavaa tukea.
- Koostuu systemaattisesta väkivallan riskinarvioinnista. Jos riski on kohonnut, moniammatillinen työryhmä auttaa uhria. Työryhmässä laaditaan moniammatillisesti toimenpidesuunnitelma, jonka tarkoitus on parantaa uhrin turvallisuutta.
- Tavoitteena perheväkivallan ja sen uhan loppuminen

Marak lisätietoa:

- Yleistietoa, materiaaleja, koulutusta ja ohjeistuksia ammattilaisille
 - [MARAK - moniammatillinen riskinarviointi – THL](#)
- Lomakkeet
 - [Lomakkeet väkivallan kirjaamiseen ja kartoittamiseen – THL](#)
- Toimintamallin esittely ja käyttöönotto- video
 - [MARAK -toimintamalli](#)

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos: Pakka-toimintamalli

- Toimintamallilla ehkäistään päihdehaittoja
- Toteutetaan paikkakunnalla tai alueella yhteisöllisesti
- Perustuu kunnan eri toimijoiden ja elinkeinoelämän yhteistyöhön mukaan lukien kuntalaiset
- Pakkakoordinaattori johtaa toimintaa:
 - Kokooa toimija verkoston
 - Rakentaa yhteistyön ja sen puitteet
 - Käynnistää toimenpiteet, kampanjat, koulutukset ja tapahtumat
 - Tiedottaa toiminnasta
 - Seuraa toimintaa ja raportoi tuloksia
- Toiminta:
 - Vastuuorganisaatio: Kunta, maakunta, kehittämis- tai osaamiskeskus, terveydenhuollon kuntayhtymä
 - Käynnistäminen:
 - Lanseeraus ja resurssien kartoitus, toimintaympäristön kartoitus, verkoston muodostaminen ja paikallisten osallistaminen toimintaan.

Pakka lisätietoa:

- Toiminnan aloittaminen
 - [Pakka-toiminnan aloittaminen – THL](#)
- Paikalliset Pakka-työryhmät
 - [Paikalliset Pakka-työryhmät – THL](#)
- Tukea toiminnan käynnistämiseen. Esitysmateriaaleja Pakasta
 - [Tukea toiminnan käynnistämiseen - THL](#)

Barnahus

- Väkivaltaa kohdanneiden lasten kohtaamiseen muodostettu moniammatillisen työn toimintamalli
- Mallissa tehostetaan lapsiin kohdistuvien väkivalta epäilyjen selvitysprosessia, että väkivaltaa kohdanneiden lasten tukea ja hoitoa
- Kattaa itse tapahtuman selvityksen aikaiset toimet, kuin myös tuen, hoidon ja suojelun aikaiset toimet sekä toimenpiteet
- Toiminta-ajatus
 - Toimijoiden parempi kommunikaatio
 - Vähempi lasten haastattelu eri toimijoiden toimesta
 - Sekundääri trauman vähentäminen

Barnahus lisätietoa:

- Esittely ja perustietoa
 - [Barnahus-esittely](#)
- Verkkosivu
 - [Barnahus](#)
- Materiaaleja ja julkaisuja
 - [Materiaalit – Barnahus](#)
- Koulutukset
 - [Koulutukset - Barnahus](#)

Mannerheimin lastensuojeluliitto: Nuorten puhelin

- Kokomaan laajuinen alle 25-vuotiaille suunnattu matalan kynnyksen neuvonta palvelu
- Sisältää:
 - Puhelinpalvelun
 - Nettikirjepalvelu
 - Chatpalvelun
- Tukilinjan puhelut ovat maksuttomia, eikä niitä nauhoiteta
 - Nuori voi ottaa yhteyttä, jos hänellä on huoli itsestään tai läheisestään ja kokee olonsa ahdistuneeksi, jos hänellä on mielenterveysongelmia, itsetuhoisia ajatuksia tai ajatuksia itsemurhasta, jos hän kantaa huolta läheisensä ongelmista, jos hän ei uskalla hakea apua muualta tai hänellä ei ole ketään, jolle puhua, tai jos hän on jo palveluiden piirissä mutta tarvitsee lisätukea
- Lisätietoa:
 - [Lasten ja nuorten puhelin ja chat - Mannerheimin Lastensuojeluliitto](#)

Lastensuojelun keskusliitto: Älä käännä katsettasi – näin puutut vihapuheeseen

- Materiaalia vihapuheen määrittelystä, sen tunnistamisesta, haitoista ja siihen puuttumisesta
- Materiaalia nuorille:
 - [Nuori – tunnistatko vihapuheen? | Lastensuojelun Keskusliitto](#)
- Materiaalia opettajille:
 - [Opettaja – sinä olet erityisasemassa kitkemään vihapuhetta | Lastensuojelun Keskusliitto](#)

Ohjaamot:

- Alle 30-vuotiaille tarkoitettu paikka, jossa saa maksutonta apua ja tukea monenlaisiin asioihin opiskelusta ja työllistymisestä asumiseen ja kaikkeen näiden väliltä
- 70 eri puolilla Suomea, jokaisen maakunnan alueella
- Lisätietoa
 - Verkkosivu:
 - [Etusivu – Ohjaamo](#)
 - Toimipistehaku
 - [Lähin Ohjaamo – Ohjaamo](#)

Rikosuhripäivystys

- Parantaa rikoksen uhrin, hänen läheisensä ja rikosasian todistajan asemaa tuottamalla matalan kynnyksen tuki- ja neuvontapalveluita.
- Eri palveluita:
 - Rikosuhripäivystys puhelinpalvelu
 - RIKU chat verkkopalvelu
 - Juristin puhelinneuvonta
 - Todistajan tuki
 - Palvelu ihmiskaupan ja lähisuhde väkivallan uhreille
- Lisätietoa:
 - Verkkosivu:
 - [Etusivu – Rikosuhripäivystys](#)
 - Kenelle tarkoitettu ja palvelut:
 - [Palvelut – Rikosuhripäivystys](#)

Diakonissalaitos: Vamos

- 16-29 vuotiaille suunnattu matalankynnyksen tukipalvelu
- Etsivän nuorisotyön toteuttaja
- Tukea:
 - Mielenterveyden haasteisiin
 - Työttömyyteen
 - Opintoihin
 - Päihteiden käytön lopettamiseen
 - Asunnottomuuteen
 - Ihmissuhteiden haasteisiin
- Toimintaa 11 paikkakunnalla
- Lisätietoa:
 - Verkkosivu:
 - [Vamos tukee 16-29-vuotiaita nuoria | Diakonissalaitos](#)
 - Yhteystiedot ja paikkakunnat:
 - [Yhteystiedot Vamos | Diakonissalaitos](#)

Intro, etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta

- Etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan asiantuntijaorganisaatio
- Etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta
- Sovari- vaikuttavuusmittari:
 - Tuottaa tietoa etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan laadusta ja vaikutuksista elämäntaitoihin
 - Kyselypohjainen tiedontuoton työkalu
 - Auttaa tuomaan esiin tehdyn työn vaikutuksia, tunnistamaan organisaatiokohtaisia kehityskohteita ja asiakaskokemuksia
- Aikalisä-toiminta:
 - kutsunta-, varusmies- ja siviilipalvelusikäisten nuorten neuvonta- sekä tukipalvelu

Into lisätietoa:

- Materiaalipankki:
 - [Materiaalipankki - Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry](#)
- Aikalisätoiminta:
 - [Aikalisä-toiminta - Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry](#)
- Sovari
 - [Sovari-vaikutusmittari - Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry](#)
- Verkkosivu
 - [Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry](#)

Helsinki missio: aggredi

- 18–49-vuotiaille kodin ulkopuolisen väkivallan tekijöille suunnattu työmalli
 - Aggredi Satakunnassa ja Aggredi Pohjois-Suomessa asiakkaiksi otetaan 18–65-vuotiaita.
 - Alle 18-vuotiaiden asiakkaiden kanssa työskennellään, kun kyseessä on ehdotonta vankeusrangaistusta suorittava tai vakavaa väkivaltarikosta suunnitteleva henkilö
- Erityisenä kohteena:
 - kodin ulkopuolisiin väkivaltarikoksiin syyllistyneet
 - vakavasti väkivallalla oireilevat henkilöt
 - koulu- tai joukkosurmaa tai vakavaa väkivaltarikosta suunnittelevat henkilöt (fantasiapohjainen väkivalta)
 - rikollisista ryhmittymistä irtautuvat sekä heidän lähipiirinsä
 - ääriajatteluun liittyvä, uskonnolla, ideologialla tai kulttuurillisesti perusteltu väkivalta
- Työskentelyn tavoitteena on, että uusien näkökulmien kautta asiakkaalle alkaa muodostua uusi identiteetti, joka ei ole sidoksissa siihen kontekstiin, jossa asiakas normaalisti käyttää väkivaltaa.
- Lisätietoa:
 - Työskentelyn menetelmä
 - [Aggredi-menetelmä - Aggredi®](#)
 - Etusivu ja yhteystiedot
 - [Etusivu - Aggredi®](#)

Aseman lapset: Walkers

- Liikkuvan nuorisotyön malli
 - Tavoitteena tavoittaa ja kohdata erityisesti nuoria, jotka ovat jääneet tai jättäytyneet muiden nuorille suunnattujen palveluiden ja harrastusten ulkopuolelle.
- Toiminta täydentää paikallista nuorisotyötä
- Toimintaa tällä hetkellä 15 paikkakunnalla
- Lisätietoa:
 - [Walkers-toiminta - Aseman Lapset ry](#)

Suomen pakolaisapu: Nuorten ja perheiden tuki

- Suomen pakolaisavun ja aseman lasten yhteinen hanke
 - Tarjoaa asiantuntija-apua lapsille, nuorille ja perheille heidän omalla äidinkielellään
- Toimintaa useilla kielillä:
 - Suomi
 - Englanti
 - Arabia
 - Farsi
 - Dari
 - Somali
 - Ranska
- Lisätietoa ja yhteystiedot
 - [Nuorten ja perheiden tuki - Suomen Pakolaisapu](#)

Mieli ry: Re-map hanke

- Hanke työskentelee radikalisoitumisen ennaltaehkäisemiseksi yhteisöjen resilienssiä ja mielenterveysosaamista vahvistamalla sekä ammattilaisia kouluttamalla
 - Mentorointimalli eri yhteisöille sekä tarjotaan koulutusta ammattilaisille yhteisön resilienssiin kehittämiseen ja radikalisoitumisen ennaltaehkäisyyn.
- Lisätiedot
 - [RE-MAP-hanke - MIELI ry](#)
- Lisätietoa Mieli ry:n koulutuksista
 - [Koulutukset - MIELI ry](#)

Diakonissalaitos: Exit-toiminta

- Toiminta:
 - Perustuu vapaaehtoisuuteen
 - Tukee väkivaltaisista aatemaailmoista ja ääriliikkeistä irtautumista yksilötasolla
 - Varhaisen vaiheen tuki ja puuttuminen
 - Mahdollisuus keskustella avoimesti aatteisiin, uskontoihin tai uskomuksiin liittyen
 - Koulutustoimintaa ja tiedon jakamista ääriajatteluun ja väkivaltaiseen ekstremismiin liittyen
 - Kohtaaminen, neuvonta, palveluun ohjaus ja mentorointi
- Milloin olla yhteydessä?
 - Huoli väkivaltaisista ajatuksistasi ja hankalasta elämäntilanteestasi?
 - Huolissasi läheisesi tai tuntemasi henkilön väkivaltaisista ajatuksista tai toiminnasta?
 - Halu irrottautua väkivaltaisesta aatemaailmasta ja sitä ihannoivasta toiminnasta
- Toiminta valtakunnallista ja maksutonta.
- Yhteystiedot ja lisätietoa:
 - exit@hdl.fi
 - puh. +358 50 308 8912
 - Verkkosivu: [Exit - irti ääriajattelusta | Diakonissalaitos](#)

Poliisi: Exit-toiminta

- Keskusrikospoliisin koordinoimaa ennaltaehkäisyn valtakunnallista erityistoimintaa
 - Alkanut Suomessa keväällä 2018.
- Toteutetaan yhdessä poliisilaitosten kanssa koko valtakunnan alueella.
Yhteistyössä Helsinki-Mission Aggredi –järjestön kanssa
- Keskittyy:
 - Järjestäytyneeseen rikollisuuteen
 - Väkivaltaiseen ääriajatteluun
- Lisätietoja ja yhteystiedot:
 - [Exit-toiminta - Poliisi](#)

Helsingin kaupunki: Vihapuheeseen puuttuminen

- Tietoa vihapuheesta, siihen puuttumisesta, siihen liittyvästä lainsäädännöstä ja sen ennaltaehkäisystä.
- Materiaalit ja laajempaa tietoa Helsingin kaupungin tekemästä työstä yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon hyväksi
 - [Yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo | Helsingin kaupunki](#)

Sisäministeriö: Turvallisuussuunnittelun työkalu Tuovi

- Turvallisuussuunnittelun työkalu sisäisen turvallisuuden portaaliin tuovissa.
- Sähköinen apuväline turvallisuussuunnitelmien laatimiseen
- Vaati rekisteröitymisen Tuovi verkkoportaaliin
- Muodostettiin Paikallisen ja alueellisen turvallisuustyön kehittämistarpeet - työryhmän toimesta. Työkalu toteutettiin Suomen Kuntaliiton, oikeusministeriön sekä sisäministeriön yhteistyönä.
- Lisätietoa:
 - [Turvallisuussuunnittelun työkalu – TUOVI](#)
- Ohjeita:
 - [Turvallisuussuunnittelun työkalun ohje - TUOVI](#)

Laajempaa kirjallisuutta, materiaaleja ja julkaisuja 1/3:

- Verkkoviha : Vihapuheen tuottajien ja levittäjien verkostot, toimintamuodot ja motiivit (Valtioneuvosto)
 - [Verkkoviha : Vihapuheen tuottajien ja levittäjien verkostot, toimintamuodot ja motiivit – Valto](#)
- Alle 15-vuotiaiden tekemien väkivaltarikosten kasvu ja siihen vaikuttavat syyt : kirjallisuuskatsaus aiheeseen ja mahdollisiin ratkaisuihin (Poliisiammattikorkeakoulu)
 - [Alle 15-vuotiaiden tekemien väkivaltarikosten kasvu ja siihen vaikuttavat syyt : kirjallisuuskatsaus aiheeseen ja mahdollisiin ratkaisuihin – Theseus](#)
- Mitä tiedämme katujengeistä? (Helsingin yliopiston tiedekulman keskustelutilaisuus)
 - [Mitä tiedämme katujengeistä?](#)
- Nuorten vakavan rikollisuuden ja jengiväkivallan ehkäisy Ruotsissa ja Tanskassa: Katsaus arviointitutkimuksista (Oikeusministeriö)
 - [Nuorten vakavan rikollisuuden ja jengiväkivallan ehkäisy Ruotsissa ja Tanskassa : Katsaus arviointitutkimuksista – Valto](#)
- Kansallinen terrorismintorjunnan strategia 2022–2025 (Sisäministeriö)
 - [Kansallinen terrorismintorjunnan strategia 2022–2025 – Valto](#)

Laajempaa kirjallisuutta, materiaaleja ja julkaisuja 2/3:

- Selvitys radikalisoitumisen ja väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisevästä työstä (Kuntaliitto ry)
 - [Selvitys radikalisoitumisen ja väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisevästä työstä | Kuntaliitto.fi](#)
- Mitä kuntapäättäjän tulee tietää hyvinvointi- ja sivistyspalveluista (Kuntaliitto ry)
 - [Mitä kuntapäättäjän tulee tietää hyvinvointi- ja sivistyspalveluista | Kuntaliitto.fi](#)
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueiden välillä (Kuntaliitto ry)
 - [Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueiden välillä | Kuntaliitto.fi](#)
- Turvallisuutta kaikkialla - paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset (Sisäministeriö)
 - [Turvallisuutta kaikkialla - paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset - Valto](#)

Laajempaa kirjallisuutta, materiaaleja ja julkaisuja 3/3:

- Perjantai dokkari: Helsinki missio ghettogym
 - [Perjantai-dokkari: Lupa lyödä](#)
 - [Vaihtoehto jengielämälle ja väkivallalle — HelsinkiMissio](#)
- Antirasismi osa 6: Polarisaatio, vihapuhe & väestösuhteet (THL Seminaaripuheenvuoro)
 - [Antirasismi osa 6: Polarisaatio, vihapuhe & väestösuhteet](#)

Lähteet:

- [Exit - irti ääriajattelusta | Diakonissalaitos](#)
- [Pakka-toiminnan aloittaminen – THL](#)
- [Tukea toiminnan käynnistämiseen – THL](#)
- [Paikalliset Pakka-työryhmät – THL](#)
- [MARAK -toimintamalli – YouTube](#)
- [Lomakkeet väkivallan kirjaamiseen ja kartoittamiseen – THL](#)
- [MARAK - moniammatillinen riskinarviointi – THL](#)
- [Materiaalit – Barnahus](#)
- [Barnahus-esittely – YouTube](#)
- [Barnahus](#)
- [Koulutukset – Barnahus](#)
- [Toiminta | Ankkuritoiminta](#)
- [Johdanto | Ankkuritoiminta](#)
- [Ankkuri - Ota yhteyttä! | Ankkuritoiminta](#)
- [Etusivu – Ohjaamo](#)
- [Lasten ja nuorten puhelin ja chat - Mannerheimin Lastensuojeluliitto](#)

- [Lähin Ohjaamo – Ohjaamo](#)
- [Etusivu – Rikosuhripäivystys](#)
- [Palvelut – Rikosuhripäivystys](#)
- [Vamos tukee 16-29-vuotiaita nuoria | Diakonissalaitos](#)
- [Yhteystiedot Vamos | Diakonissalaitos](#)
- [Materiaalipankki - Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry](#)
- [Aikalisä-toiminta - Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry](#)
- [Sovari-vaikutusmittari - Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry](#)
- [Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry](#)
- [Etusivu - Aggredi®](#)
- [Aggredi-menetelmä - Aggredi®](#)
- [Walkers-toiminta - Aseman Lapset ry](#)
- [RE-MAP-hanke - MIELI ry](#)
- [Nuorten ja perheiden tuki - Suomen Pakolaisapu](#)
- [Exit-toiminta - Poliisi](#)

- [Nuori – tunnistatko vihapuheen? | Lastensuojelun Keskusliitto](#)
- [Etusivu | Yhdenvertaisuus.fi](#)
- [Toimi ja vaikuta | Yhdenvertaisuus.fi](#)
- [Aineistoja | Yhdenvertaisuus.fi](#)
- [Turvallisuussuunnittelun työkalu – TUOVI](#)
- [Turvallisuussuunnittelun työkalun ohje – TUOVI](#)
- [Etusivu | Verkkokoulut](#)
- [Valtioneuvoston periaatepäätös järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategiasta ja toimenpideohjelmasta vuosille 2025–2030](#)